

Évközi 2. vasárnap

1Kor 13c-15a.17-20

Az Úrral egyesül

¹³A test azonban nem a kicsapongásért van, hanem az Úrért, az Úr pedig a testért. ¹⁴Isten ugyanis feltámasztotta az Urat, és hatalmával minket is feltámaszt. ¹⁵Nem tudjátok, hogy testetek Krisztus tagja? ¹⁷Aki azonban az Úrral egyesül, egy lélek vele. ¹⁸Kerüljétek az erkölcs-telenséget! Minden bűn, amelyet az ember elkövet, a testén kívül van, de a kicsapongó a tulajdon teste ellen vét. ¹⁹Nem tudjátok, hogy testetek a bennetek lakó Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok? Nem tudjátok, hogy nem vagytok a magatokéi? ²⁰Nagy volt a váltságdíjatok! Dicsőítsétek meg tehát Istent testetekben!

A szakasz a keresztény szabadság korlátaival kezd foglalkozni, majd ennek antropológiai vonatkozásait igyekszik kifejteni. Pál megtapasztalta, hogy a krisztusi szabadság meghirdetése egyrészt szükségyszerű volt, hogy megszabadítsa hallgatóságát a démonok és a pogány istenek félelmétől, másrészt veszélyes volt, mert így korlátlanul minden gátat átléphettek. Különösen érdekes, ahogyan a korintusi hívek a szabadságot testi vonatkozásban értelmezik. Jó tudni, hogy az ókorban az antik Korintusban tevékenykedett a legtöbb kultikus prostituált, sőt a nemi betegséget is korintusi betegségnek hívták a Keleten az ókorban. Mindez azt jelenti, hogy ebben a multikulturális városban, amelyben észak és dél, kelet és nyugat hajóforgalma és ennek következtében kultúrája és kereskedői találkoztak, amúgy sem működtek a szexuális tabuk. Azt gondolták, hogy a legfőbb érték a megelégedettség, tehát a vágyakat ki kell elégíteni. Enni kell, amikor valaki éhes, és szeretkezni, ha feltámad benne a szexuális vágy. Az antik görög világban egyébként is a családnyának kellett hűségesebbnek lennie, férjéhez és gyermekeihez, de a férfinak szabad asszonnyal való közösségét, a pénzért árult szexualitást a férfi poligám hajlamával magyarázták, és úgy vélték, főleg a nagyvárosban természetes dolog. Amire az étel a gyomornak (13. v.), arra való a nő a férfi testének. Pál antropológiájában azonban sem nem értékelődik le a test, az ember földies része és magasztalja fel a lelket, mint az ember isteni részét. Ebben segítette az eredendően zsidó rabbinikus gondolkodás, amelyben sem régen, sem ma nem tudják elképzelni a testetlen lelket, sem a lélek nélküli élő testet. Ennek következtében a test is a lélek tagjának minősül, tehát éppen úgy kell

gondozni, mint a lelket. Ha a lélek a démonokkal kerül kapcsolatba az ember is gonosz, esetleg ördögtől megszállott lesz, és ez megfertőzi a testét is. Ugyanúgy, ha testi vétket követ el, az is meglátszik a lelkén is. Amikor parázna nővel egyesül a férfi teste, nemcsak a teste, hanem a lelke is a paráznaság démonába süllyed. Egyesül tehát a bűnnel, és egy másik bűnös személlyel, aki testét mint szükségyszerű földi örömforrást és lelkének börtönéként definiálja. Ez a cselekedet, nem a testen kívül történik, hanem bensőleg érinti a testében lakó Lelket is. Tehát ez a bűn minősített, mert nem rajta kívül, hanem benne történik. Az emberi testek szexuális egyesülését az emberi lélek Istennel való egyesülésének ellenpárjaként fogja fel az özvegy vagy nőtlen Pál. Nem definiálja a testi vágyat eleve bűnnek, hiszen nem a házastársak egyesüléséről van szó, amely a szerelem megünneplése miatt és az élet továbbadása céljából történik, hanem afféle lélektelen szexelésről.

Pál tehát arról beszél, hogy az ember testestől-lelkestől az Istenhez tartozik. Minden vágyának kielégítésében lehet alpári, testével is az Istent kell megdicsőítenie, és testi vágyait is magasztos célokra kell használnia, mert a test a „Lélek temploma” amely segítheti, de akadályozhatja is az Istennel való egyesülést.

Furcsa, hogy a szekularizált Európában a magánélet szférájába visszaszorult szexualitás gyakorlását sok esetben hasonló szabados elképzelések kísérik, mint amik ellen Pál Korintusban küzdeni kényszerült a rosszul értelmezett szabadság miatt. Sem Isten, sem Pál nincs a szexualitás és a testi kultúra ellen, nem akarja megfosztani egyik örömtől sem a közösség tagjait, hanem ezeknek az örömöknek a magasztossá tételén fáradozik. A nagyvárosi élethez ma is hozzátartozik a prostitúció, amelyet egyszerűen szexuális szolgáltatásnak tekintenek, melyet lélektelen testi aktusként végeznek, amelynek következtében a szolgáltató és a szolgáltatót igénybe vevők lemondanak arról, hogy testi kapcsolatukat a szerelem megünneplésére és az életfakasztás ünnepére használják.